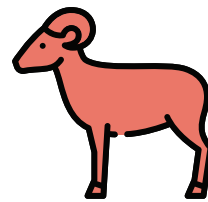

מתן תורה

כשנתן ה' את התורה לעם ישראל בהר סיני, נשמעו רעמים וברקים וקול שופר. קול השופר מזכיר לנו את המתנה האדירה שנתן לנו ה', התורה.

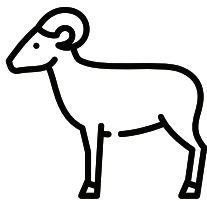
שופרות - Shofar

בעל תוקע

את השופר מכינים בדרך כלל מקרן של איל. האדם שזוכה בתפקיד תקיעה בשופר בראש השנה מכונה "בעל תוקע", והדבר נחשב תפקיד מכובד.

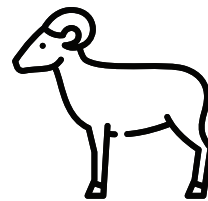
שופרות - Shofar

קריאת התעוררות

תקיעת שופר מהווה קריאת התעוררות שמזכירה לנו את עצמנו במיטבנו. בימינו תוקעים בשופר בראש השנה, בסוף יום כיפור ובכל אחד מימי חודש אלול, החודש הקודם לראש השנה.

שופרות - Shofar

יום תרועה

בראש השנה מצווה עם ישראל במצווה ייחודית אחת: לשמוע קול שופר. מסיבה זו מכונה החג גם בשם "יום תרועה".

שופרות - Shofar

הפלא ופלא

הרבה דברים רגילים נראים מדהים כאשר מתבוננים בהם בהגדלה. השתמשו בזכוכית מגדלת להתבונן בעלים, קליפות או עור גופנו. זה גדול!

מלכיות - Majesty

נשימה – רוח אלוהים בתוכנו

בראש השנה חוגגים על שה' ברא את האדם. ה' נפח באפיו של אדם הראשון נשמת חיים. כאשר אנחנו נושמים נשימה עמוקה אנו יכולים להירגע וגם להרגיש קרובים יותר לה'.

מלכיות - Majesty

גן עדן

באיזה מקום בטבע אתם אוהבים להיות או לשחק? היכן אתם מרגישים הרגשה נפלאה ביותר – ליד הים, ביער, ליד נחל, בשדה פרחים? התחושה הטובה שאנו מרגישים בטבע היא מתנה מה', שברא הכל.

מלכיות - Majesty

בשדה

בחודש לפני ראש השנה ובעשרת הימים שבין ראש השנה ליום כיפור, ה' קרוב אלינו במיוחד, כמו מלך שיוצא אל השדה ומתקרב אל העם. אם ה' היה מסתתר ליד ביתכם, היכן הייתם מציעים לו להסתתר?

מלכיות - Majesty

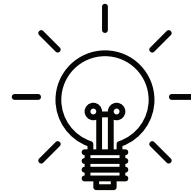

שנה חדשה וטובה

ראש השנה הוא זמן לחגוג דברים חדשים ולשמוח בדברים חדשים וטובים שיהיו בשנה הקרובה. מהם בעיניכם דברים חדשים וטובים? חשבו על דברים חדשים שמצאתם, עשיתם או למדתם.

התחדשות – Renewal

ירח חדש

לפי הלוח העברי כל חודש מתחיל כאשר השמים חשוכים וירח חדש מבצבץ. את ראש השנה חוגגים כאשר מתחדש הירח בחודש תשרי.

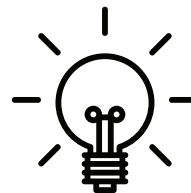
התחדשות – Renewal

יצירה ויצירתיות

יצירתיות היא אופן אחד שבו אנו מתדמים לה'. באילו 3 אופנים או יותר הייתם יצירתיים השנה?

התחדשות – Renewal

הסתכלות חדשה

כולנו אנשים טובים ואוהבים, אבל לפעמים אנחנו מתרגזים או נעשים מתוסכלים, והתנהגויות אלה עלולות להסתיר את האופי החיובי שלנו. בימים הנוראים אנו יכולים להקדיש זמן להתבונן ברגשותינו. הדבר יעזור לנו למצוא דרך הסתכלות חדשה ולראות את הטוב הטמון בלבנו ובלבות זולתנו.

התחדשות – Renewal

בחירות טובות יותר

כאשר אנחנו מתחרטים על מעשה פוגע שעשינו ומבינים במה טעינו, נוכל לבחור בחירות טובות יותר בפעמים הבאות.

Forgiveness – מחילה

לדאוג לעצמנו

איזה דבר אנחנו יכולים להתחיל לעשות, איזה דבר אנחנו יכולים להפסיק לעשות ואיזה דבר אנחנו יכולים להמשיך לעשות כדי לאהוב את עצמנו ולדאוג לעצמנו יותר?

Forgiveness – מחילה

ה'אני' הטוב ביותר שלנו

בימים הנוראים אנו יכולים לנקוט בצעד שיקרב אותנו ל'אני' הטוב ביותר שלנו. **1.** הבחינו בהתנהגות שאינה מתאימה ל'אני' הטוב ביותר שלנו והפסיקו לנהוג בה. **2.** חשבו על כאב ורגשות קשים שמתעוררים בעקבות ההתנהגות הזו. **3.** השתמשו במילים להתנצל, לפייס ולקחת אחריות על ההתנהגות שלכם. **4.** ערכו תכנית שתסייע לכם לדבוק בדרך התנהגות חדשה בפעמים הבאות.

Forgiveness – מחילה

התנצלות נדיבה

לפעמים אפשר להתנצל בצורה נדיבה. אפילו אם קרה דבר שלא לגמרי באשמתכם, תוכלו להתנצל על חלקכם בדבר. התנצלות אינה מראה שאתם האשמים והשני צודק, אלא שאכפת לכם מהשני יותר משאכפת לכם להיות הצודקים.

Forgiveness – מחילה

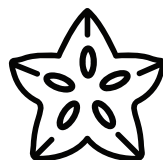
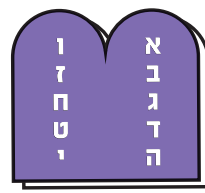
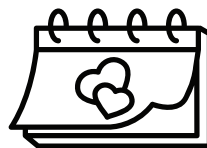

לזכור ימי ההולדת

ראש השנה הוא יום ההולדת של העולם ושל בני האדם! אנחנו חוגגים על כך שה' ברא את העולם ואת האדם. כיצד נוכל לזכור את ימי ההולדת של האנשים האהובים עלינו?

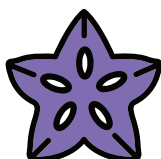
זיכרונות - Being Remembered

מתן תורה

המסורת היהודית מזמינה אותנו לזכור שכל אדם, כל נשמה במשפחה היהודית, עמדה בהר סיני כאשר נתן ה' את התורה. כיצד לדעתכם עוזר לנו זיכרון זה לחיות את החיים הטובים ביותר שאנו יכולים לחיות?

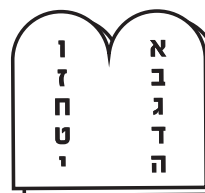
זיכרונות - Being Remembered

אתה כוכב!

בראש השנה אנו אוכלים תפוח טבול בדבש, ומתפללים לשנה טובה ומתוקה. למה דווקא תפוח? אם חותכים תפוח לרוחב (דרך הליבה) אפשר לראות על התפוח צורה של כוכב. התפוח הטבול בדבש יכול להזכיר לנו שכל אחד מאיתנו כוכב. ה' בורא כל אדם ככוכב! ה'טריק' הוא לדעת למצוא ולהיות הכוכב הזה ולעזור לאחרים לראות שגם הם כוכבים.

זיכרונות - Being Remembered

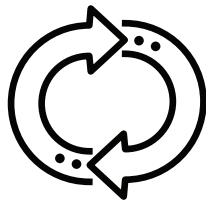
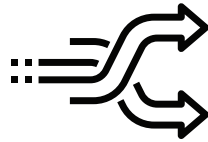

יום הזיכרון

אחד משמותיו של ראש השנה הוא 'יום הזיכרון'. ה' זוכר כל אחד ואחד מאיתנו בכל ימות השנה, אך באופן מיוחד בראש השנה. זהו זמן מתאים במיוחד לדבר עם ה' ולבקש ממנו מה שאנו צריכים ורוצים בשביל עצמנו, משפחתנו, קהילתנו והעולם כולו.

זיכרונות - Being Remembered

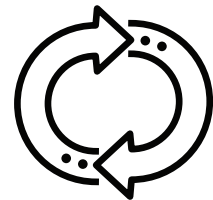

ראש השנה

ראש השנה הוא היום הראשון בשנה. בדיוק כשם שהראש אחראי על גופנו ומחליט מה נעשה, כך יכולות ההחלטות שלנו בראש השנה לעזור לנו ללכת בכיוון הרצוי לנו.

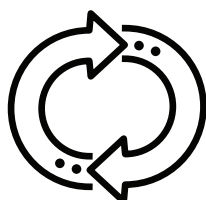
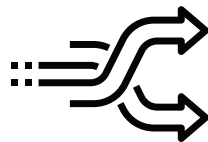
ראש השנה - Rosh Hashanah

שינוי

המילה 'שנה' זהה בשורשה למילה 'שינוי'. שנה חדשה היא הזדמנות טובה לחשוב על שינויים שעשינו בשנה החולפת ועל שינויים שנרצה לעשות בשנה החדשה.

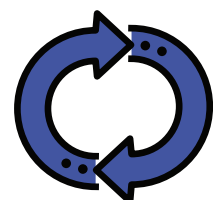
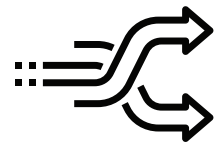
ראש השנה - Rosh Hashanah

יום הדין

בראש השנה ה' מתבונן היטב בעולם ובוחן האם אנו פועלים להשגת המטרות שהועיד לנו. להאיר את העולם במעשים טובים ולהתקרב לה' וזה לזה.

ראש השנה - Rosh Hashanah

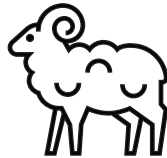
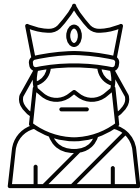
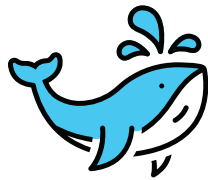

שינון

הרב אברהם יהושע השל אמר, "אדם טוב אינו מי שעושה את המעשה הנכון, אלא מי שרגיל לעשות את המעשה הנכון." המילה 'שנה' קשורה למילה 'שינון', חזרה. על איזו התנהגות, חיובית או שלילית, חזרתם בשנה הקודמת פעמים רבות כל כך עד שהפכה להרגל? על איזו פעולה חדשה תרצו לחזור השנה כדי ליצור הרגל חדש?

ראש השנה - Rosh Hashanah

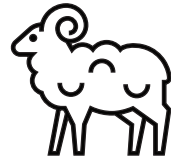
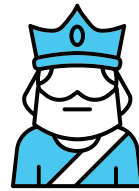
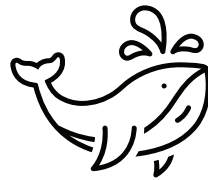

יונה

מה עוזר לכם להיות ה'אני' הטוב ביותר שלכם?
ביום כיפור אנחנו קוראים את סיפורו של הנביא יונה, שניסה
לברוח מפני תפקיד שה' הטיל עליו. יונה ברח באוניה וה'
הביא סערה גדולה עד שיונה הושלך מהאוניה ונבלע על ידי
דג גדול. ה' גרם להשתלשלות המקרים הזו כדי שיונה יחזור
ל'אני' הטוב ביותר שלו. יונה הבין את המסר ובסופו של דבר
עזר להציל עיר שלמה!

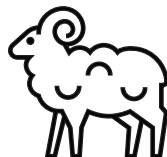
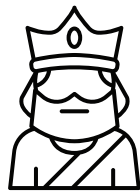
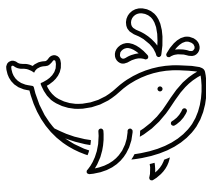
תשובה – Freedom to Redirect Ourselves

המלך מנשה

כאשר מנשה מלך ישראל נשבה בידי אויביו, הוא ביקש
עזרה מהאיללים שלו, אך כמובן לא נענה. לבסוף פנה
וביקש עזרה מה'. המלאכים לא רצו שה' יציל את מנשה
הרשע, אך ה' ראה שמנשה חזר ל'אני' הטוב שלו, ולכן
הושיע אותו מיד אויביו.
אם הייתם מבקשים מה' עזרה, באיזה תחום הייתם
מבקשים שיעזור לכם?

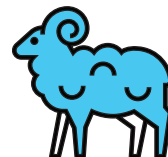
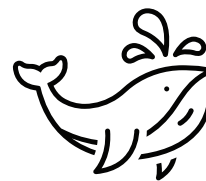
תשובה – Freedom to Redirect Ourselves

לרחוץ את הנשמה

החלק שלנו הדומה ביותר לה' הוא הנשמה. הימים הנוראים
הם כעין 'מקלחת לנשמה'. אנו יכולים להקדיש זמן לזכור שגם
אם טעינו, הנשמה שלנו עדיין בוהקת. כאשר אנו מבקשים
סליחה על טעויות העבר, שומעים את השופר וחוגגים את
ראש השנה, הנשמה מתרחצת והבוהק חוזר.

תשובה – Freedom to Redirect Ourselves

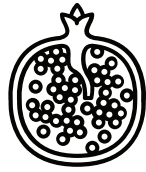
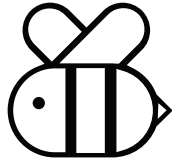

העם היהודי

העם היהודי שגה פעמים רבות. 40 יום בלבד אחרי מתן תורה
השתחוו היהודים לפסל ובהמשך התלוננו על המן המופלא
שה' הוריד להם משמים. אולם כל פעם למד העם היהודי
משגיאותיו, ביקש סליחה והמשיך להיות העם הקרוב לה'.

תשובה – Freedom to Redirect Ourselves

תפוח בדבש

בראש השנה טובלים תפוח בדבש. המנהג הזה מזכיר לנו לבקש מה' שנה טובה ומתוקה.

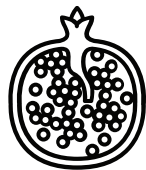
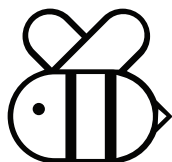
Honey – דבש

דבש דבורים

בדרך כלל מאכל שבא מן החי כשר רק אם החיה שממנה נוצר אותו מאכל היא טהורה. אולם דבש הוא שונה מהכלל, כי הוא מגיע מדבורה – שאיננה כשרה לאכילה! בראש השנה עוזר לנו הדבש להפוך את המציאות, להפוך את מה שנראה בלתי אפשרי למציאות אפשרית ומתוקה.

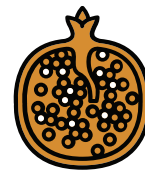
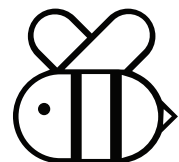
Honey – דבש

שנהיה לראש

ב"ראש" השנה נוהגים לאכול ראש – ראש של דג או ראש של כבש ואכילו ראש של כרוב או שום. אנחנו מבקשים מה' שיתן לנו אומץ להיות ראש ולא זנב. אנחנו רוצים לעשות מעשים טובים ולהוביל את הדרך לעצמנו ולאחרים.

Honey – דבש

רוביא

בתלמוד קטניות נקראות 'רוביא', ומילה זו מזכירה את המילה 'ריבוי'. אנחנו מבקשים מה' שיעזור לנו להרבות את הטוב שאנו עושים ואת הטוב סביבנו.

Honey – דבש

להוקיר את הרגע!

היהדות מחשיבה מאוד רגעי התחלה ורגעי סיום. יש ברכה מיוחדת עבור דברים שעושים בפעם הראשונה או לראשונה מזה זמן רב. לברכה הזו קוראים 'ברכת שהחיינו'. בראש השנה מברכים אותה בזמן הדלקת נרות, כשמקדשים על היין וכשתוקעים בפעם הראשונה בשופר. ברכת שהחיינו קוראת לנו להודות, להתפעל ולומר, "וואו, תתארו לעצמכם כמה דברים גדולים וקטנים היו צריכים לקרות לי בחיים כדי שאניע בדיוק לרגע הזה". הרגע הזה לא יחזור על עצמו לעולם. הבה נוקיר אותו!

Clarifying & Expressing
Our Yearning – תפילה

מודה אני

איזו דרך טובה יותר יכולה להיות לפתוח את היום מאשר להודות למי שנתן לנו את היום הזה? מודה אני היא תפילה שפותחת את היום בתנופה של הודיה. התפילה הזו גם מזכירה לנו שה' מאמין ובוטח בך!

Clarifying & Expressing
Our Yearning – תפילה

מדהים!

כשאתם רואים משהו מדהים ומעורר השתאות, ספרו לה! גם זאת תפילה..

Clarifying & Expressing
Our Yearning – תפילה

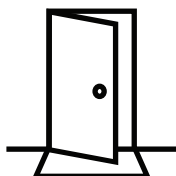

במילים שלכם

תפילה מאפשרת לנו להתבונן במה שאנחנו רוצים, למה אנחנו רוצים אותו ולמה הוא יהיה טוב עבורנו. ראש השנה הוא הזדמנות מצוינת להתחבר לעוצמת התפילה ולומר לה' בכנות כל מה שאנו רוצים.

Clarifying & Expressing
Our Yearning – תפילה

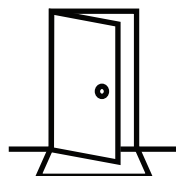

דרכים רבות לנתינה

יש דרכים רבות שבהן אנו יכולים לתת ולהפוך את העולם מקום טוב יותר. אפשר לתת אוכל, בגדים, כסף או דברים אחרים שאנשים זקוקים להם. אפשר גם לתת חיוכים, מילים טובות וידידות. כל אלה נכללים במצוות הצדקה.

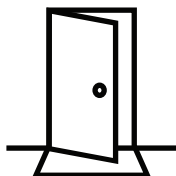
Just Generosity – צדקה

ביקור חולים

נדיבות פירושה לתת מעצמנו – מזמננו, מכוחותינו ומחיוכינו. מצוות ביקור חולים מדריכה אותנו לבקר חולים ולעשות ככל יכולתנו לגרום להם להרגיש טוב יותר.

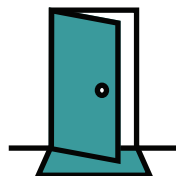
Just Generosity – צדקה

השבת אבידה

אם מצאתם חפץ אבוד, תוכלו לקיים את רצון ה' ולקיים מצוות השבת אבידה. השתדלו למצוא את בעל החפץ ולהשיב לו את אבידתו. היו נדיבים בזמנכם ובכוחותיכם כדי לסייע לזולת.

Just Generosity – צדקה

הכנסת אורחים

מצוות הכנסת אורחים כוללת הזמנת אנשים (לא דווקא ידידים קרובים) לסעוד או להתארח בביתכם. עזרו להם להרגיש בנוח. צרו עבורם מרחב נעים בביתכם ובלבכם.

Just Generosity – צדקה

קלפי חגי תשרי לכל המשפחה

מאת ד"ר רונית זיו קריגר, מנהלת חינוך ומנהיגות של מומנטום.

המלצות שימוש

הוראות הדפסה:

- הקלפים מעוצבים להדפסה ביתית.
- ניתן להדפיס על נייר רגיל או על בריסטול.
- הדפיסי את הדפים וגזרי את הקלפים לפי הקו המסומן.
- החבילה מכילה 40 קלפים למבוגרים (+17), 10 קלפים לנוער (גילאים 11-16), 40 קלפים לילדים (גילאים 7-10) ו-20 קלפים לילדים צעירים (גילאים 4-6).

משחקים בקלפי הילדים (גילאי 7-10)

המשחק כולל עשר סדרות כל אחת בת ארבעה קלפים. להלן תמצאו הוראות לשלושה משחקים שתוכלו לשחק בקלפים: מלחמת הכפיות, שופר ורביעיות. לכל משחק אפשר להוסיף את האלמנט של הקראת הקלפים בקול, לדוגמה בסוף כל סבב של משחק.

מלחמת הכפיות

מספר משתתפים: 3-6

מטרת המשחק: כל משתתף מנסה לאסוף ארבעה קלפים מאותה סדרה. ברגע שאחד המשתתפים השיג סדרה, כל משתתף מנסה לתפוס כפית. על השולחן מניחים כפיות שמספרן אחד פחות ממספר המשתתפים. המשתתף שנשאר ללא כפית מפסיד בסבב ומקבל אות. משתתף שהפסיד 5 פעמים וקיבל 5 אותיות (כפ-י-ו-ת) נכסל. השחקן האחרון שנשאר במשחק הוא המנצח!

אביזרים:

- חבילת קלפי חגי תשרי (40 קלפים)
- כפיות כמספר המשתתפים פחות אחת (לדוגמה אם יש 4 שחקנים השתמשו ב-3 כפיות).

התחלת המשחק:

- הניחו את הכפיות במרכז השולחן שסביבו משחקים
- חלקו לכל שחקן 4 קלפים

הוראות המשחק:

- השחקן שנבחר לחלק את הקלפים מרים קלף מהחבילה. הוא יכול

שופר!

מספר משתתפים: 2-4

מטרת המשחק: לאסוף את כל הקלפים בחבילה באמצעות ערנות וזריזות ידיים.

אביזרים:

חבילת קלפי חגי תשרי (40 קלפים).

הוראות המשחק:

- כל משתתף מחזיק את הקלפים הפוכים כלפי מטה בידו

- לזרוק את הקלף שקיבל או לשמור אותו אצלו ולזרוק קלף אחר משלו. את הקלף שהוציא הוא מניח הפוך לצד השחקן שלשמאלו. השחקן השני מרים את הקלף וזורק אותו או קלף אחר לשחקן הבא בתור, וכן הלאה. השחקן האחרון מניח את הקלפים בערמת ה'אשפה'.
- לכל אחד מהשחקנים חייבים להיות תמיד ארבעה קלפים. על כל קלף ששחקן החליט לשמור הוא חייב לזרוק קלף אחר לפני הרמת הקלף הבא.
- משחקים את המשחק ברצף, ולא בתורות.
- כאשר לאחד השחקנים יש ארבעה קלפים מאותה סדרה הוא תופס את אחת הכפיות ממרכז השולחן.
- השחקנים האחרים צריכים לתפוס גם הם כפית במהירות. השחקן שנותר ללא כפית מקבל אות (לפי סדר המילה כפ-י-ו-ת).
- בסיום כל סבב דברו על תוכן הקלפים בסדרה שהושלמה.
- המשתתפים מחזירים את הכפיות, מערבבים את הקלפים ומתחילים סבב חדש.
- משתתף שקיבל חמש אותיות (כפ-י-ו-ת) יוצא מהמשחק. המשתתף שנשאר אחרון הוא המנצח

השמאלית.

- השחקן הראשון מניח קלף כלפי מעלה במרכז השולחן. השחקן הבא מניח קלף מעל הקלף הראשון וכן הלאה.
- במקרים מסוימים צריך לטפוח על ערימת הקלפים, והשחקן הראשון שהספיק לטפוח על הערימה מקבל את כל הקלפים אליו. המקרים הם:
- 1. כשהונחו שני קלפים מאותה סדרה בזה אחר זה (לדוגמה מלכיות אחרי מלכיות)

- אם שחקן טפח על הערימה שלא לצורך, הוא צריך להניח קלף נוסף משלו בתחתית הערימה המרכזית כ'קנס'. המשחק ממשיך כרגיל.
- שחקן שהפסיד את כל הקלפים בידו מפסיק להניח קלפים, אך עדיין יכול לטפוח על הערימה ולזכות בקלפים מחדש. שחקן ללא קלפים שטפח על הערימה שלא לצורך (ואין לו קלפי קנס) יוצא מהמשחק.
- השחקן שזכה בכל הקלפים הוא המנצח!

- 2. כשהונחו שני קלפים מאותה סדרה ורק קלף אחד מפריד ביניהם (לדוגמה התחדשות, מלכויות, התחדשות)
- 3. כשהונח קלף של שופר
- השחקן הראשון שטפח על הערימה במקרים הנ"ל מקבל את הקלפים ומצרף אותם לתחתית הערימה שבידיו.
- שחקן זה מניח קלף חדש במרכז, והמשחק ממשיך.

רביעיות:

מספר משתתפים: 2-6

מטרה: לאסוף את המספר הרב ביותר של סדרות.

אביזרים: חבילה קלפי חגי תשרי

התחלת המשחק: מחלקים לכל שחקן 5 קלפים.

הוראות המשחק:

- השחקן הצעיר ביותר מתחיל ולאחריו ממשיך המשחק בכיוון השעון.

- השחקן שואל שחקן אחר אם יש לו קלף מסדרה מסוימת.
- אם אין לחברו את הקלף המבוקש, על השחקן לקחת קלף מהערימה.
- אם החבר עונה בחיוב, על השחקן לבקש קלף מסוים מתוך הסדרה. אם יש לחברו את אותו קלף, השחקן מקבל את הקלף. אם אין לחבר את אותו קלף, השחקן לוקח קלף מהערימה.
- שחקן שהשיג ארבעה קלפים מאותה סדרה מניח את הסדרה בצד. כאשר הסתיימו הקלפים סופרים את מספר הסדרות של כל שחקן. השחקן שהרוויח את מספר הסדרות הרב ביותר – מנצח!

תודות

הוראות משחק: מאור זיו קריגר, קיילה פרנקל, ר' ג'סיקה ברקוביץ ורוזי הולנדר.

הוראות משחק לילדים: רוזי הולנדר

עיצוב גרפי: אירה גינזבורג

עריכה: דינה נטף

תרגום מאנגלית: נאוה גרמן ורותי בשארי.

בהכרת תודה לאלוהים; לתורת חכמינו בספרים אהובים; ולמורים, עמיתים וחברים: אדריאן גולד דייוויס, ר' לורד ג'ונתן סאקס, ארין רינג, ר' אריה בן דוד, סברניה ברגה, ר' ד"ר אריאל ברגה, פמלה פוקס קלאמן, ר' דיויד יפה, הדי שליפה, ר' דב ברקוביץ, ר' ד"ר מאיר סנדה, רוזי הולנדר וד"ר דוד זיו קריגר.
כמה קלפים מותאמים מתוך הספר שנה של צמיחה של מומנטום, מאת ד"ר רונית זיו קריגר, 2021.